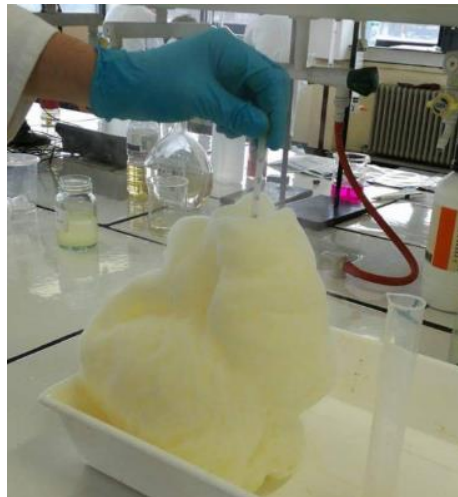
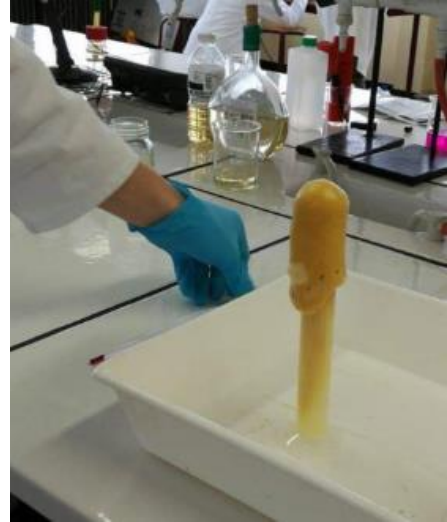
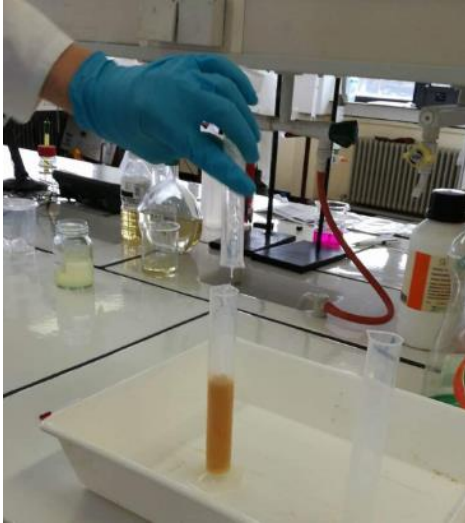

Olifantentandpasta

Elephant's toothpaste. Vertaald naar het Nederlands betekent dit 'olifantentandpasta'. Dat leer je hier maken.

Doelgroep

Dit experiment is uitgewerkt voor de doelgroep tiener (10-12 jaar).
Onder begeleiding van een volwassene.

Scheikundige reacties

Scheikundige reacties

In de scheikunde zijn er twee soorten hoofdreacties, namelijk *endotherme en exotherme*.

- **Een endotherme reactie:**

Deze reactie heeft een blijvende vorm van energie nodig om het effect in stand te kunnen houden.

Er is warmte nodig om de reactie op te starten.

Voorbeeld:

Begin reactie: Gooi een ijsblokje in een glas frisdank. De frisdank zal afkoelen door het koudere ijsblokje. Het ijsblokje zal de warmte opnemen en begint te smelten.

Tijdens de reactie: De frisdrank wordt gekoeld.

Einde reactie: Het frisdrankje blijft koelen, tot het ijsblokje helemaal gesmolten is. De energiebron is dan op en hierdoor stopt ook de reactie.

- **Een exotherme reactie:**

Deze reactie heeft geen blijvende energiebron nodig om de reactie in stand te houden. Hierbij zal er een extra energiebron vrijkomen, zoals bijvoorbeeld warmte.

Voorbeeld:

Het opstarten van een ruimteschip.

Begin reactie:

Het starten van de motoren. Een vonk zal er voor zorgen dat de brandstof ontvlamt.

Tijdens de reactie:

Het ruimteschip vliegt omhoog. De vlammen onderaan geven warmte af aan de omgeving.

Einde reactie:

Het ruimteschip is geland op de maan.

Benodigheden

Materialen	Grondstoffen
<ul style="list-style-type: none"> • Lepel • Kom • Mengbeker • Rubberhandschoenen • Veiligheidsbril 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 eetlepels droge gist • 3 eetlepels warm kraantjeswater • 1 deciliter waterstofperoxide (zuurstofwater) 2 à 3%. Let op: Zuurstofwater met een hoger percentage kan de huid en ogen irriteren. • 1 deciliter afwasmiddel • Voedingskleurstof (vrije keuze)

Aan de slag!

Stap 1	Stap 2
	
<ul style="list-style-type: none"> • Verzamel alle benodigdheden in de juiste hoeveelheid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Meng het warme water met de 2 eetlepels droge gist en laat deze even staan. Zorg dat deze goed opgelost is!

Stap 3	Stap 4
	
<ul style="list-style-type: none"> • Giet het zuurstofwater in de mengbeker. 	<ul style="list-style-type: none"> • Voeg het afwasmiddel toe aan het zuurstofwater.

Wat stel je vast? Noteer wat je geleerd hebt.

Een vulkaan uitbarsting door de chemische reactie.

Tips:

- Meng goed de droge gist met het warme water.
- Gebruik vers zuurstofwater.

Besluit

Welke reactie is dit volgens jou? (endotherm of exotherm)

Dit is een exotherme reactie. Tijdens de reactie komt er warmte vrij.

Demonstratiefilmpje

Het demonstratiefilmpje kan je hier bekijken:

<https://www.youtube.com/watch?v=8NfsSTNC2ok&list=PLiVmTcS7KbkS8OUOXs9vsfJoycgtbsDdr&index=14&t=0s>

Een perfecte uitvoering vind je door de link aan te klikken van de 2^e bronvermelding.

Bronnen

B.D.(2017).*Verslag labo chemie Bram Declercq*. Geraadpleegd op 21/03/2020

K.K.(2019).*Thuislaboratorium: Maak zelf olifantentandpasta*. Geraadpleegd op 18 maart 2020,
<https://wibnet.nl/natuurkunde/natuurkundige-verschijnselen/thuislaboratorium-maak-zelf-olifantentandpasta>

Topntp26.(2017).*Glas cola met ijs Gratis Foto*. Geraadpleegd op 21/03/2020,
https://nl.freepik.com/vrije-photo/glas-cola-met-ijs_1179448.htm

Bobek Ltd.(2020).*Atlantis ruimteschip lancering*. Geraadpleegd op 21/03/2020
<https://www.publicdomainpictures.net/nl/view-image.php?image=212665&picture=atlantis-ruimteschip-lancering>

Gemaakt Bram Declercq

3^e bachelor elektromechanica klimatisatie - VIVES